

บทที่ 4

ผลการทดลอง

1. ผลการศึกษากาภาวะและวิธีที่เหมาะสมในการสกัดน้ำแครอท

1.1 ผลการศึกษาระดับความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริก และเวลาที่เหมาะสมที่ใช้ในการลวก (blanching) แครอท ต่อคุณภาพของน้ำแครอทที่สกัดได้

นำชิ้นแครอทที่เตรียมได้ตามวิธีในบทที่ 2 ลวกในสารละลายกรดซิตริกที่อุณหภูมิ 90°C โดยแปรความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกเป็น 3 ระดับ คือ 0.05 0.07 และ 0.10 N และแปรเวลาในการลวกเมื่อจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็น 3 ระดับ คือ 3 5 และ 7 นาที นำมาทำให้เย็น (cooling) โดยการแช่ในน้ำ บดและสกัดน้ำแครอท วิเคราะห์ % juice yield และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด แสดงในตารางที่ 7-9 ค่า pH และปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ แสดงในตารางที่ 10-13 ค่าที แสดงเป็นค่า L a b แสดงในตารางที่ 14-16 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน แสดงในตารางที่ 17 ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของความขุ่นของน้ำแครอท แสดงในตารางที่ 18 และผลการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส แสดงในตารางที่ 19 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 % juice yield และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก (N)	เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน juice yield (%)	TSS ^{NS} (°Brix)
0.05	1	65.090 $\pm$ 1.25	6.765 $\pm$ 0.56
0.05	3	62.835 $\pm$ 0.56	7.125 $\pm$ 0.39
0.05	5	61.810 $\pm$ 0.13	6.875 $\pm$ 0.67
0.07	1	65.650 $\pm$ 0.31	7.125 $\pm$ 0.39
0.07	3	62.880 $\pm$ 0.91	6.875 $\pm$ 0.63
0.07	5	60.590 $\pm$ 0.98	6.875 $\pm$ 0.55
0.10	1	65.680 $\pm$ 1.38	6.750 $\pm$ 0.11
0.10	3	62.850 $\pm$ 0.83	7.160 $\pm$ 0.73
0.10	5	60.165 $\pm$ 0.76	6.625 $\pm$ 1.10

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ % juice yield และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

Source of variance	df	MS		F	
		juice yield	TSS	juice yield	TSS
ความเข้มข้นของกรดซิตริก (A)	2	0.692	0.024	1.386	0.103
เวลาในการลวก (B)	2	4.412	0.360	8.016*	1.558
A x B	4	0.418	0.262	0.837	1.134
Error	9	0.499	0.231		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งพบว่าเวลาในการลวกมีผลต่อ % juice yield ของน้ำแครอทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ในขณะที่ความเข้มข้นของกรดซิตริก และเวลาในการลวกไม่มีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดของน้ำแครอทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) จึงเปรียบเทียบอิทธิพลของเวลาในการลวกต่อค่าเฉลี่ย % juice yield ของน้ำแครอทที่สกัดได้ แสดงดังตารางที่ 9 ซึ่งพบว่า เมื่อใช้เวลาในการลวกมากขึ้น น้ำแครอทที่สกัดได้จะมี % juice yield ลดลง น้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริกทุกความเข้มข้นจนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 นาที มี % juice yield มากที่สุด ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 9 อิทธิพลของเวลาในการลวกแคโรทในสารละลายกรดซิตริกต่อ %juice yield ของ น้ำแคโรทที่สกัดได้

เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน % juice yield
1	^a 65.773 $\pm$ 1.06
3	^b 62.855 $\pm$ 0.76
5	^c 60.855 $\pm$ 0.60

a,b,c...ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 10 ค่า pH และปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแคโรทที่สกัดได้ จากแคโรทที่ผ่านการลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแคโรทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก (N)	เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		pH	ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ (g / 100 ml ของน้ำแคโรท)
0.05	1	5.250 $\pm$ 0.13	^d 1.335 $\pm$ 0.38
0.05	3	5.012 $\pm$ 0.15	^c 1.507 $\pm$ 0.21
0.05	5	4.895 $\pm$ 0.11	^b 1.712 $\pm$ 0.18
0.07	1	5.060 $\pm$ 0.14	^c 1.661 $\pm$ 0.31
0.07	3	4.905 $\pm$ 0.07	^a 1.833 $\pm$ 0.15
0.07	5	4.712 $\pm$ 0.10	^a 1.881 $\pm$ 0.21

a,b,c... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก (N)	เวลาในการถลก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		pH	ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ (g / 100 ml ของน้ำแครอท)
0.10	1	4.814 $\pm$ 0.23	^b 1.756 $\pm$ 0.26
0.10	3	4.691 $\pm$ 0.11	^a 1.844 $\pm$ 0.14
0.10	5	4.512 $\pm$ 0.13	^a 1.880 $\pm$ 0.36

a,b,c... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่า pH และปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการถลกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

Source of varaince	df	MS		F	
		pH	ปริมาณเส้นใยอาหาร ที่ละลายได้	pH	ปริมาณเส้นใยอาหาร ที่ละลายได้
ความเข้มข้นของกรดซิตริก(A)	2	0.414	0.667	5.914*	5.750*
เวลาในการถลก (B)	2	0.354	0.557	5.057*	4.801*
AxB	4	0.156	1.039	2.228	8.956*
Error	9	0.070	0.116		

* แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 11 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งพบว่าความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริก และเวลาในการลวกแครอท มีผลต่อค่า pH ของน้ำแครอทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) และอิทธิพลร่วมของความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกและเวลาในการลวกแครอท มีผลต่อปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) จึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละปัจจัยของค่า pH ของน้ำแครอท ดังแสดงในตารางที่ 12 และ 13 ซึ่งพบว่า ค่า pH ของน้ำแครอทมีแนวโน้มลดลงเมื่อความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกและเวลาในการลวกเพิ่มขึ้น โดยน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.10 N จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 5 นาที มีค่า pH ลดลงมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ส่วนปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ พบว่าเมื่อความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกและเวลาในการลวกแครอทเพิ่มขึ้น น้ำแครอทที่สกัดได้มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยพบว่าน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริก 0.10 N จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 5 นาที มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้มากที่สุด แต่ไม่แตกต่างกันกับที่เวลา 3 นาที และที่ลวกในสารละลายกรดซิตริก 0.07 N เป็นเวลา 3 และ 5 นาที ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 12 อิทธิพลของความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริกที่ใช้เป็นตัวกลางในการลวกแครอท ต่อค่า pH ของน้ำแครอทที่สกัดได้

ความเข้มข้นของกรดซิตริก (N)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน pH
0.05	^a 5.052 $\pm$ 0.01
0.07	^b 4.893 $\pm$ 0.10
0.10	^c 4.700 $\pm$ 0.15

a,b,c... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 13 อิทธิพลของเวลาในการลวกแครอทในสารละลายกรดซิตริกต่อค่า pH ของน้ำแครอทที่สกัดได้

เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน pH
1	^a 5.040 $\pm$ 0.14
3	^b 4.868 $\pm$ 0.11
5	^c 4.701 $\pm$ 0.50

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 14 ค่าที ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก(N)	เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
		L	^{NS} a	b
0.05	1	34.985 $\pm$ 1.03	18.730 $\pm$ 0.65	21.130 $\pm$ 1.03
0.05	3	36.545 $\pm$ 0.54	18.780 $\pm$ 1.21	22.440 $\pm$ 0.34
0.05	5	36.910 $\pm$ 0.73	18.675 $\pm$ 0.73	22.465 $\pm$ 0.65
0.07	1	35.570 $\pm$ 0.33	18.790 $\pm$ 0.47	21.755 $\pm$ 0.40
0.07	3	36.120 $\pm$ 0.23	18.930 $\pm$ 0.56	22.505 $\pm$ 0.43
0.07	5	36.245 $\pm$ 0.20	18.490 $\pm$ 1.25	22.515 $\pm$ 0.62
0.10	1	35.065 $\pm$ 0.82	18.440 $\pm$ 0.30	21.395 $\pm$ 0.31
0.10	3	36.300 $\pm$ 0.41	18.580 $\pm$ 0.47	22.400 $\pm$ 0.45
0.10	5	37.000 $\pm$ 0.67	18.520 $\pm$ 0.83	23.115 $\pm$ 0.56

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.01$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง ($+a = \text{Red}$, $a_0 = \text{Gray}$, $-a = \text{Green}$)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง ($+b = \text{Yellow}$, $b_0 = \text{Gray}$, $-b = \text{Blue}$)

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการตากในสภาวะถาวรครดซิริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดถึงกลางขึ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

Source of variance	df	MS			F		
		L	a	b	L	a	b
ความเข้มข้นของกรดซิริก (A)	2	0.212	0.094	0.333	1.104	0.016	2.018
เวลาในการตาก(B)	2	1.290	0.946	1.023	6.718*	1.628	6.200*
A x B	4	0.208	0.724	0.065	1.083	1.246	0.039
Error	9	0.192	0.581	0.165			

* แดกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าเวลาในการตากมีผลต่อค่า L และ b อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.01$) ในขณะที่ความเข้มข้นของสารละลายกรดซิริกและเวลาในการตากไม่มีผลต่อค่า a อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.01$) จึงเปรียบเทียบผลของเวลาในการตากแครอทต่อค่าเฉลี่ยของค่า L และ b ของน้ำแครอทที่สกัดได้ ดังแสดงในตารางที่ 16

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 อิทธิพลของเวลาในการถลกแครอตในสารละลายกรดซิดริกต่อค่า L และ b ของน้ำแครอตที่สกัดได้

เวลาในการถลก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	L	b
1	^b 35.206 $\pm$ 0.72	^b 21.426 $\pm$ 0.58
3	^a 36.325 $\pm$ 0.39	^a 22.448 $\pm$ 0.40
5	^a 36.718 $\pm$ 0.53	^a 22.698 $\pm$ 0.47

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.01$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง ($+b = \text{Yellow}$, $b_0 = \text{Gray}$, $-b = \text{Blue}$)

จากผลการทดลองในตารางที่ 16 พบว่าเมื่อเวลาในการถลกเพิ่มขึ้น ค่า L และ b มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยน้ำแครอตที่สกัดได้จากแครอตที่ถลกในสารละลายกรดซิดริก จนจุดกึ่งกลางขึ้นแครอตมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 5 นาที มีค่า L และ b มากที่สุด แต่แตกต่างกันกับที่เวลา 3 นาที อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.01$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

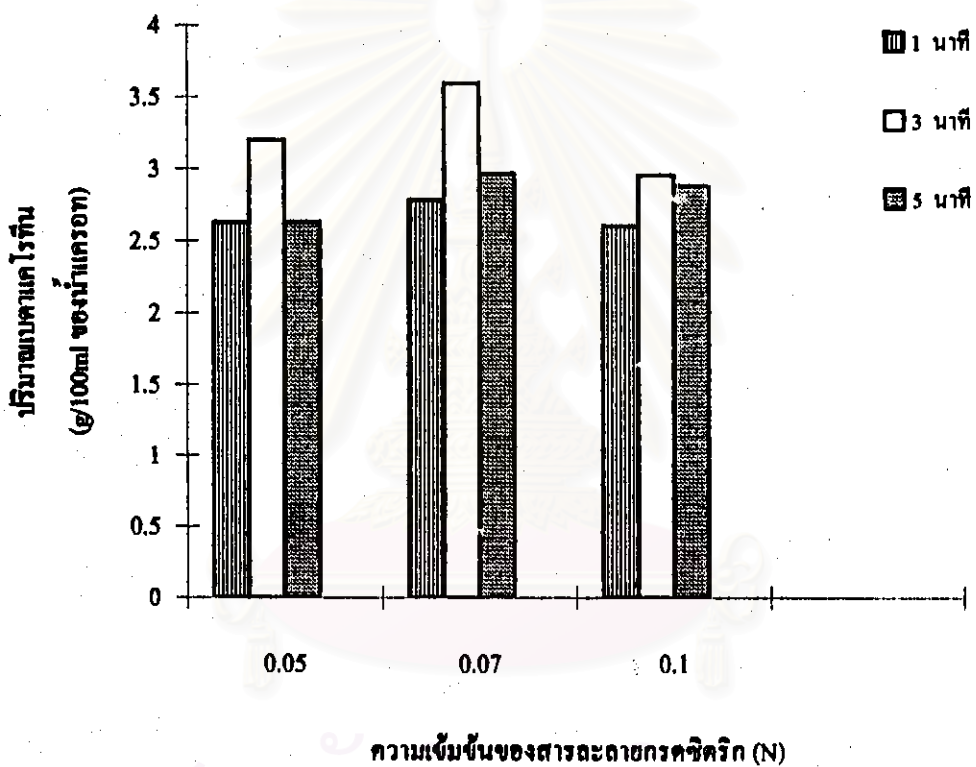
ตารางที่ 17 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอท ที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวกในสารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ความเข้มข้น ของกรดซิดริก (N)	เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		ปริมาณเบตาแคโรทีน (mg / 100ml ของน้ำแครอท)	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน (mg / 100 ml ของน้ำแครอท)
0.05	1	^c 2.625 $\pm$ 0.65	^c 1.750 $\pm$ 0.21
0.05	3	^a 3.200 $\pm$ 0.56	^b 1.845 $\pm$ 0.11
0.05	5	^c 2.625 $\pm$ 1.04	^c 1.590 $\pm$ 0.56
0.07	1	^{bc} 2.780 $\pm$ 0.63	^{bc} 1.790 $\pm$ 0.36
0.07	3	^a 3.595 $\pm$ 0.71	^a 2.225 $\pm$ 0.63
0.07	5	^b 2.960 $\pm$ 0.39	^{bc} 1.795 $\pm$ 0.34
0.10	1	^c 2.600 $\pm$ 1.12	^c 1.705 $\pm$ 0.73
0.10	3	^{ab} 2.950 $\pm$ 0.33	^a 1.900 $\pm$ 0.45
0.10	5	^b 2.880 $\pm$ 0.26	^c 1.745 $\pm$ 0.53

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.01$)

จากผลการทดลองในตารางที่ 17 แสดงว่าความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริกและเวลาในการลวกแครอทมีผลต่อปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน โดยพบว่าน้ำแครอททุกตัวอย่างที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิดริกเพิ่มขึ้นจาก 1 นาที เป็น 3 นาที ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันปริมาณเบตาและแอลฟาแคโรทีน มีแนวโน้มลดลงเมื่อเวลาในการลวกเพิ่มขึ้นจาก 3 นาที เป็น 5 นาที และเมื่อพิจารณาความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริกที่ใช้ในการลวก จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C

เป็นเวลา 3 นาที พบว่าเมื่อความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริกเพิ่มขึ้นจาก 0.05 N เป็น 0.07 N ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่มีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสารละลายกรดซิดริกจาก 0.07 N เป็น 0.10 N โดยน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ปลูกในสารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.07 N จนจุดกึ่งกลางขึ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที มีปริมาณเบตาแคโรทีน (รูปที่ 20) และแอลฟาแคโรทีนมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รูปที่ 20 กราฟแสดงปริมาณเบตาแคโรทีนของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ปลูกในสารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางขึ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ตารางที่ 18 ค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอท ซึ่งแสดงความคงตัวของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวก ในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชั้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก (N)	เวลาในการลวก (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
		ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7 ^{NS}
0.05	1	0.688 $\pm$ 0.02	0.663 $\pm$ 0.11	0.634 $\pm$ 0.23
0.05	3	0.732 $\pm$ 0.15	0.709 $\pm$ 0.23	0.665 $\pm$ 0.16
0.05	5	0.695 $\pm$ 0.11	0.673 $\pm$ 0.23	0.649 $\pm$ 0.03
0.07	1	0.705 $\pm$ 0.13	0.607 $\pm$ 0.01	0.563 $\pm$ 0.22
0.07	3	0.755 $\pm$ 0.23	0.731 $\pm$ 0.12	0.679 $\pm$ 0.06
0.07	5	0.726 $\pm$ 0.22	0.706 $\pm$ 0.15	0.670 $\pm$ 0.20
0.10	1	0.636 $\pm$ 0.16	0.697 $\pm$ 0.13	0.665 $\pm$ 0.13
0.10	3	0.702 $\pm$ 0.21	0.684 $\pm$ 0.16	0.638 $\pm$ 0.13
0.10	5	0.686 $\pm$ 0.02	0.657 $\pm$ 0.15	0.623 $\pm$ 0.08

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ค่าการดูดกลืนแสงวันที่ 0 4 และ 7 วัน ทำโดยการนำน้ำแครอทที่เก็บในตู้เย็น (อุณหภูมิ 4°C $\pm$ 2°C) เป็นเวลา 0 4 และ 7 วัน นำไปเซนติฟิวส์ด้วยความเร็ว 2500 รอบต่อนาที นาน 10 นาที และเจือจาง 10 เท่า วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm

จากผลการทดลองตารางที่ 18 พบว่าค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอททุกตัวอย่างเมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แต่มีแนวโน้มลดลงเมื่อเวลาในการเก็บรักษานานขึ้น ซึ่งแสดงว่าน้ำแครอทที่สกัดได้ทุกตัวอย่างมีความคงตัวของความขุ่นใกล้เคียงกัน และเมื่อเก็บรักษานานขึ้นความคงตัวของความขุ่นของน้ำแครอทจะลดลง

ตารางที่ 19 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัส ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการ
 ถวกลงในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.05 0.07 และ 0.10 N ที่อุณหภูมิ 90°C จน
 จุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 3 และ 5 นาที

ความเข้มข้น ของกรดซิตริก (N)	เวลาในการถวกลง (นาที)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
		สี ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่นแครอท	ความชอบรวม ^{NS}
0.05	1	6.500 $\pm$ 1.21	8.052 $\pm$ 0.21	6.390 ^a $\pm$ 0.32	4.952 $\pm$ 0.77
0.05	3	7.076 $\pm$ 0.76	8.230 $\pm$ 0.13	5.233 ^b $\pm$ 0.44	5.953 $\pm$ 0.32
0.05	5	6.374 $\pm$ 0.53	8.216 $\pm$ 0.25	5.136 ^c $\pm$ 0.65	6.006 $\pm$ 1.25
0.07	1	6.726 $\pm$ 0.41	8.230 $\pm$ 0.43	6.250 ^a $\pm$ 0.34	5.610 $\pm$ 0.56
0.07	3	7.296 $\pm$ 0.32	8.252 $\pm$ 0.56	5.598 ^b $\pm$ 0.53	6.118 $\pm$ 1.23
0.07	5	6.636 $\pm$ 0.49	8.216 $\pm$ 0.26	5.365 ^c $\pm$ 0.65	6.309 $\pm$ 0.73
0.10	1	6.987 $\pm$ 0.56	8.240 $\pm$ 0.31	6.404 ^a $\pm$ 0.19	5.548 $\pm$ 1.01
0.10	3	7.121 $\pm$ 0.61	8.246 $\pm$ 0.32	5.138 ^b $\pm$ 0.41	6.130 $\pm$ 0.63
0.10	5	6.603 $\pm$ 0.42	8.230 $\pm$ 0.58	5.310 ^c $\pm$ 0.33	6.156 $\pm$ 0.65

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองในตารางที่ 19 พบว่าคะแนนด้านสี ลักษณะความคงตัว และความ
 ชอบรวมของน้ำแครอทที่สกัดได้ทุกตัวอย่าง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)
 ยกเว้นคะแนนด้านกลิ่นแครอทของน้ำแครอท โดยคะแนนด้านกลิ่นแครอทจะลดลงเมื่อเวลาที่ใช้ใน
 การถวกลงแครอทเพิ่มขึ้นในทุกระดับความเข้มข้นของสารละลายกรดซิตริก โดยน้ำแครอทที่สกัด
 ได้จากแครอทที่ถวกลงในสารละลายกรดซิตริก จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา
 5 นาที มีคะแนนด้านกลิ่นแครอทน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แสดงว่ามีกลิ่นของแครอท

น้อยที่สุด ในขณะที่เวลาในการลวก 1 นาที ได้รับคะแนนด้านกลิ่นแครอทมากที่สุด และจากที่กลิ่นของแครอทมีลักษณะเหม็นเขียว จึงทำให้น้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริก จนจุดกึ่งกลางชั้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 1 นาที ได้รับความชอบรวมลดลง แต่แตกต่างกันกับน้ำแครอทตัวอย่างอื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด พบว่าน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.07 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชั้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมากที่สุด ในขณะที่มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้น้อยกว่าน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.10 N จนจุดกึ่งกลางชั้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 5 นาที แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) ส่วนค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความชุ่ม คະแนนด้านสี ลักษณะความคงตัว และความชอบรวมจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส มีความแตกต่างกันกับน้ำแครอทตัวอย่างอื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) ยกเว้นคะแนนด้านกลิ่นแครอท และยังใช้สารละลายกรดซิตริกที่มีความเข้มข้นและเวลาในการลวกน้อยที่สุด ดังนั้นจึงเลือกภาวะการลวกแครอทในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.07 N จนจุดกึ่งกลางชั้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที ในการศึกษาขั้นต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 ผลการศึกษาวิธีที่เหมาะสมในการสกัดน้ำแครอท

จากการทดลองข้อ 1.1 พบว่าภาวะที่เหมาะสมในการสกัดน้ำแครอท คือ ใช้สารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.07 N ในการลวกแครอท จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที ดังนั้นการศึกษาในขั้นนี้ จึงใช้ภาวะดังกล่าวนี้ในการศึกษาหาวิธีที่เหมาะสมในการสกัดน้ำแครอท โดยแปรวิธีในการสกัดน้ำแครอทเป็น 3 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ลวกแครอทในสารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.07 N จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที วางทิ้งไว้ให้สะเด็ดน้ำ บดและสกัดน้ำแครอท

วิธีที่ 2 บดแครอท ปรับ pH ของแครอทบดด้วยสารละลายกรดซิดริกที่มีความเข้มข้น 0.07 N ให้ได้ pH เท่ากับ 4.50 (ซึ่งมี pH เท่ากับ pH ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวก แต่ไม่ได้ผ่านการทำให้เย็น (cooling) ในน้ำจากวิธีที่ 1) ให้ความร้อนแครอทจนถึงอุณหภูมิ 80°C เป็นเวลา 3 นาที ทำให้เย็นโดยการหล่อเย็นด้วยน้ำ และสกัดน้ำแครอท

วิธีที่ 3 ลวกแครอทในน้ำที่อุณหภูมิ 90°C โดยให้อุณหภูมิในจุดกึ่งกลาง (core) มีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที ทำให้เย็น (cooling) บด ปรับ pH ของแครอทบดด้วยสารละลายกรดซิดริกเข้มข้น 0.07 N ให้ได้ pH เท่ากับ 4.50 (ซึ่งมี pH เท่ากับ pH ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ผ่านการลวก แต่ไม่ได้ผ่านการทำให้เย็น (cooling) ในน้ำจากวิธีที่ 1) และสกัดน้ำแครอท ผลการวิเคราะห์ % juice yield แสดงในตารางที่ 20 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดและปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ แสดงในตารางที่ 21 ค่าสี แสดงเป็นค่า L a b แสดงในตารางที่ 22 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน แสดงในตารางที่ 23 ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของความขุ่น แสดงในตารางที่ 24 และผลการทดสอบทางประสาทสัมผัส แสดงในตารางที่ 25 ดังนี้

ตารางที่ 20 % juice yield ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีการสกัดทั้ง 3 วิธี

วิธีการสกัด	% juice yield
1	^a 62.765 ± 0.65
2	^b 61.165 ± 0.41
3	^a 62.936 ± 0.48

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 20 พบว่าน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 และ 3 มี % juice yield ใกล้เคียงกัน และมากกว่าน้ำแครอทที่สกัดได้วิธีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ทั้งนี้เนื่องจากวิธีที่ 1 และ 3 มีการลวกแครอทในสภาวะละลายกรดซิตริกและในน้ำ คานด่าดับ ทำให้เนื้อเยื่อแครอทดูดซึมน้ำเอาไว้ ทำให้มี % juice yield มากกว่าวิธีที่ 2 ซึ่งไม่มีการลวกแครอท

ตารางที่ 21 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) และปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากทั้ง 3 วิธี

วิธีการสกัด	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	TSS ^{NS}	ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ (g / 100 ml ของน้ำแครอท)
1	6.858 $\pm$ 1.25	1.761 ^a $\pm$ 0.65
2	6.791 $\pm$ 1.03	0.708 ^b $\pm$ 0.41
3	6.816 $\pm$ 1.21	1.696 ^a $\pm$ 0.48

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากการผลการทดลองในตารางที่ 21 พบว่าวิธีในการสกัดไม่มีผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด แต่มีผลต่อปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอท โดยน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 และ 3 มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้มากกว่าวิธีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 22 ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทที่สกัดได้จากการสกัดทั้ง 3 วิธี

วิธีการสกัด	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	L	a	b
1	^a 36.428 $\pm$ 0.46	^a 18.658 $\pm$ 0.25	^a 22.560 $\pm$ 0.72
2	^b 28.885 $\pm$ 0.35	^b 12.521 $\pm$ 0.63	^b 17.420 $\pm$ 0.39
3	^a 36.706 $\pm$ 0.53	^a 17.826 $\pm$ 0.31	^a 22.330 $\pm$ 0.28

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง ($+a = \text{Red}$, $a_0 = \text{Gray}$, $-a = \text{Green}$)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง ($+b = \text{Yellow}$, $b_0 = \text{Gray}$, $-b = \text{Blue}$)

ตารางที่ 23 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีการสกัดทั้ง 3 วิธี

วิธีการสกัด	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	ปริมาณเบตาแคโรทีน	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน
	(mg / 100 ml ของน้ำแครอท)	(mg / 100 ml ของน้ำแครอท)
1	^a 3.300 $\pm$ 0.41	^a 1.993 $\pm$ 0.51
2	^c 2.050 $\pm$ 0.35	^c 0.965 $\pm$ 0.34
3	^b 2.885 $\pm$ 0.23	^b 1.840 $\pm$ 0.36

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 22 และ 23 พบว่าวิธีในการสกัดน้ำแครอทมีผลต่อค่า L a b ปริมาณเบตาแคโรทีน และปริมาณแอสฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 และ 3 มีค่า L a b ไม่แตกต่างกัน และมีค่ามากกว่าวิธีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ในขณะที่น้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอสฟาแคโรทีนมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ส่วนน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 2 มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอสฟาแคโรทีนน้อยที่สุด

ตารางที่ 24 ค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอท ซึ่งแสดงความคงตัวของน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีการสกัดทั้ง 3 วิธี เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน

วิธีการสกัด	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7
NS 1	a 0.723 $\pm$ 0.10	a 0.703 $\pm$ 0.21	a 0.698 $\pm$ 0.15
2	A c 0.317 $\pm$ 0.22	B c 0.268 $\pm$ 0.17	C c 0.213 $\pm$ 0.05
NS 3	b 0.631 $\pm$ 0.13	b 0.618 $\pm$ 0.14	b 0.616 $\pm$ 0.12

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c,... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันตามแถวมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

A,B,C,...ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันตามแถวอนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่าการดูดกลืนแสงวันที่ 0 4 และ 7 วัน ทำโดยการนำน้ำแครอทที่เก็บในตู้เย็น (อุณหภูมิ $4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$) เป็นเวลา 0 4 และ 7 วัน นำไปเซนติฟิวส์ที่ความเร็ว 2500 รอบต่อนาที นาน 10 นาที และเจือจาง 10 เท่า วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm

จากผลการทดลองตารางที่ 24 พบว่าค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอททุกตัวอย่างที่สกัดได้จากวิธีการสกัดทั้ง 3 วิธี เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแครอทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 มีค่าการดูดกลืนแสงมากที่สุด แสดงว่า

ความคงตัวของความชุ่มมากกว่าน้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีที่ 3 และ 2 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแคโรทที่สกัดได้แต่ละวิธี พบว่าน้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 และ 3 มีค่าการดูดกลืนแสงลดลงไม่แตกต่างกัน เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน ในขณะที่น้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีที่ 2 มีค่าการดูดกลืนแสงลดลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแคโรททุกตัวอย่างลดลงเมื่อเวลาในการเก็บรักษานานขึ้น แสดงว่ามีค่าความคงตัวของความชุ่มลดลง

ตารางที่ 25 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านสี ลักษณะความคงตัว กลิ่นแคโรท และความชอบรวมของน้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีการสกัดทั้ง 3 วิธี

วิธีการสกัด	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	สี ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่นแคโรท	ความชอบรวม
1	7.437 $\pm$ 0.74	8.137 $\pm$ 0.76	5.020 $\pm$ 0.82 ^b	6.258 $\pm$ 0.66 ^a
2	7.168 $\pm$ 0.77	7.870 $\pm$ 1.21	6.866 $\pm$ 1.21 ^a	5.450 $\pm$ 0.73 ^b
3	7.319 $\pm$ 1.23	7.652 $\pm$ 1.34	4.986 $\pm$ 0.90 ^b	6.290 $\pm$ 0.78 ^a

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 25 พบว่าวิธีในการสกัดไม่มีผลต่อคะแนนด้านสี และลักษณะความคงตัว แต่มีผลต่อคะแนนด้านกลิ่น และความชอบรวมของน้ำแคโรทที่สกัดได้ อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีที่ 2 ได้รับคะแนนด้านกลิ่นแคโรทมากที่สุด แสดงว่ามีกลิ่นของแคโรทมากที่สุด แต่พบว่าได้รับคะแนนด้านความชอบรบน้อยกว่าน้ำแคโรทที่สกัดได้จากวิธีที่ 1 และ 3 ซึ่งมีคะแนนด้านกลิ่นแคโรทน้อยกว่า ทั้งนี้เนื่องจากกลิ่นแคโรทมีลักษณะเหม็นเขียว ทำให้น้ำแคโรทที่มีกลิ่นแคโรทมากจึงได้รับความชอบรวมลดลง

ผลการทดลองทั้งหมดสรุปว่า การสกัดน้ำแครอทด้วยวิธีที่ 1 พบว่าน้ำแครอทที่สกัดได้มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ค่า L และ b และค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความขุ่นมากที่สุด ($p \leq 0.05$) และมีค่าการดูดกลืนแสงลดลง เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) ดังนั้นในการทดลองขั้นต่อไปจึงเลือกการสกัดน้ำแครอทด้วยวิธีที่ 1 คือ ลวกแครอทในสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 0.07 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที วางทิ้งไว้ให้ตะเคียนน้ำ บดและสกัดน้ำแครอท

2. ผลการศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเตรียมน้ำแครอทเข้มข้น

นำน้ำแครอทที่สกัดได้จากแครอทที่ลวกในกรดซิตริกเข้มข้น 0.07 N ที่อุณหภูมิ 90°C จนจุดกึ่งกลางชิ้นแครอทมีอุณหภูมิถึง 80°C เป็นเวลา 3 นาที ทำให้เย็น (cooling) บดและสกัดน้ำแครอท ซึ่งเป็นภาวะและวิธีที่เหมาะสมในการสกัดน้ำแครอทที่คัดเลือกได้จากข้อ 1 นำน้ำแครอท (7° Brix) มาทำเข้มข้นด้วยวิธีการระเหยน้ำภายใต้สุญญากาศ ด้วยเครื่องระเหยน้ำแบบ rotary evaporator ให้ได้ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) เป็นสี่เท่า (28° Brix) ของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดของน้ำแครอทเริ่มต้น โดยแปรอุณหภูมิในการระเหยน้ำเป็น 60°C 70°C และ 80°C ผลการวิเคราะห์ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b และการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทเข้มข้น แสดงในตารางที่ 26 - 27 และผลการวิเคราะห์ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความขุ่น การทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ ในอัตราส่วน 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย แสดงในตารางที่ 28 - 32 ดังนี้

ตารางที่ 26 ค่าสี แสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิตั้งที่ 60°C 70°C และ 80°C

อุณหภูมิตั้งที่ใช้ในการระเหยน้ำ ภายใต้สูญญากาศ(°C)	ค่าเฉลี่ย ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	L	a	b ^{NS}
60	^a 38.582 ± 0.60	^a 23.650 ± 0.77	23.695 ± 0.41
70	^a 38.787 ± 0.49	^a 23.480 ± 0.50	23.712 ± 0.56
80	^b 37.745 ± 0.54	^b 24.187 ± 0.92	23.270 ± 0.21

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง (+a = Red, $a_0 = \text{Gray}$, -a = Green)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง (+b = Yellow, $b_0 = \text{Gray}$, -b = Blue)

ผลการทดลองตารางที่ 26 แสดงว่าอุณหภูมิตั้งที่ใช้ในการระเหยมีผลต่อค่าลดลง L และเพิ่มขึ้นของค่า a แต่ไม่มีผลต่อค่า b อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) เมื่อใช้อุณหภูมิตั้งในการระเหยเพิ่มขึ้น ค่า L ของน้ำแครอทเข้มข้นมีค่าลดลง ในขณะที่ค่า a มีค่าเพิ่มขึ้น โดยน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิตั้งที่ 70°C มีค่า L มากที่สุด และมีค่า a น้อยที่สุด แต่แตกต่างกันกับที่ใช้อุณหภูมิตั้งในการระเหย 60°C อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการ
ระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C

อุณหภูมิที่ใช้ในการระเหยน้ำ ภายใต้สูญญากาศ(°C)	ค่าเฉลี่ย ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	ลิ ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่นแครอท ^{NS}	ความชอบรวม
60	7.979 ± 0.88	8.433 ± 0.30	3.621 ± 0.44	6.276 ^a ± 0.40
70	7.879 ± 0.26	8.313 ± 0.56	3.546 ± 0.32	6.342 ^a ± 0.54
80	7.368 ± 0.49	8.374 ± 0.62	3.521 ± 0.61	5.377 ^b ± 0.15

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 27 แสดงว่าอุณหภูมิที่ใช้ในการระเหยไม่มีผลต่อคะแนนด้านลิ
ลักษณะความคงตัว และกลิ่นแครอท แต่มีผลต่อคะแนนด้านความชอบรวม น้ำแครอทเข้มข้นที่
เตรียมได้จากการระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 80°C ได้รับความชอบด้านความชอบรวมน้อยที่สุด อย่างมีนัย
สำคัญ ($p \leq 0.05$) เนื่องจากมีลิคต่ำกว่าน้ำแครอทเข้มข้นตัวอย่างอื่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น
ที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C
ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อน
ระเหย

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ^{NS} (g / 100 ml ของน้ำแครอท)
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C	1.712 $\pm$ 0.24
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 70°C	1.696 $\pm$ 0.15
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C	1.665 $\pm$ 0.31
น้ำแครอทก่อนระเหย	1.730 $\pm$ 0.32

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	ปริมาณเบตาแคโรทีน ^{NS} (mg / 100 ml ของน้ำแครอท)	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน ^{NS} (mg / 100 ml ของน้ำแครอท)
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C	3.475 ± 0.15	2.182 ± 0.53
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยที่อุณหภูมิ 70°C	3.485 ± 0.40	2.210 ± 0.22
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C	3.445 ± 0.27	2.067 ± 0.35
น้ำแครอทก่อนระเหย	3.525 ± 0.54	2.242 ± 0.66

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 28 และ 29 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) โดยน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 70°C มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย พบว่าปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แต่มีปริมาณน้อยกว่าน้ำแครอทก่อนระเหย

ตารางที่ 30 ค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอท ซึ่งแสดงความคงตัวของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 หลังจากเก็บรักษานาน 0 4 และ 7 วัน และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนการระเหย

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7 ^{NS}
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C ^{NS}	0.714 $\pm$ 0.23	0.683 $\pm$ 0.83	0.674 $\pm$ 0.75
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 70°C ^{NS}	0.711 $\pm$ 1.12	0.693 $\pm$ 0.93	0.687 $\pm$ 0.59
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C ^{NS}	0.714 $\pm$ 0.72	0.681 $\pm$ 0.67	0.663 $\pm$ 0.84
น้ำแครอทก่อนระเหย ^{NS}	0.713 $\pm$ 0.13	0.691 $\pm$ 0.65	0.672 $\pm$ 0.35

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ค่าการดูดกลืนแสงวันที่ 0 4 และ 7 วัน ทำโดยการนำน้ำแครอทที่เก็บในตู้เย็น (อุณหภูมิ 4°C $\pm$ 2°C) เป็นเวลา 0 4 และ 7 วัน นำไปเซนติฟิวส์ที่ความเร็ว 2500 รอบต่อนาที นาน 10 นาที และเจือจาง 10 เท่า วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm

ผลการทดลองตารางที่ 30 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นทุกตัวอย่างที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C มีค่าการดูดกลืนแสงลดลง เมื่อเก็บรักษาไว้วัน 0 4 และ 7 วัน แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แสดงว่าความคงตัวของความชุ่มของน้ำแครอทลดลง และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 31 ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย ± เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	L ^{NS}	a	b ^{NS}
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C	36.560 ± 0.41	19.567 ^a ± 0.53	22.615 ± 0.32
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 70°C	36.665 ± 0.23	19.452 ^a ± 0.45	22.620 ± 0.73
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C	36.507 ± 0.73	19.652 ^b ± 0.21	22.570 ± 0.65
น้ำแครอทก่อนระเหย	37.760 ± 0.81	18.607 ^c ± 0.33	22.730 ± 0.71

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง (+a = Red, $a_0 = \text{Gray}$, -a = Green)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง (+b = Yellow, $b_0 = \text{Gray}$, -b = Blue)

ผลการทดลองตารางที่ 31 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C มีค่า L และ b แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แต่มีค่า a แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C มีค่า a มากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย

พบว่าค่า a มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้นมีค่า a มากกว่าน้ำแคโรทก่อนการระเหย

ตารางที่ 32 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C ในอัตราส่วนน้ำแคโรทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแคโรทก่อนระเหย

ตัวอย่างน้ำแคโรท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	สี ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่นแคโรท	ความชอบรวม
น้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 60°C	7.145 $\pm$ 0.93	8.412 $\pm$ 0.66	3.310 $\pm$ 0.77 ^b	6.216 $\pm$ 0.71 ^a
น้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 70°C	7.163 $\pm$ 0.65	8.301 $\pm$ 0.26	3.291 $\pm$ 0.68 ^b	6.321 $\pm$ 0.52 ^a
น้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้น ที่ระเหยที่อุณหภูมิ 80°C	7.126 $\pm$ 0.67	8.191 $\pm$ 0.35	3.283 $\pm$ 0.59 ^b	6.122 $\pm$ 0.52 ^a
น้ำแคโรทก่อนระเหย	7.273 $\pm$ 0.50	8.266 $\pm$ 0.15	5.631 $\pm$ 0.32 ^a	5.320 $\pm$ 0.28 ^b

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c...ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 32 พบว่าน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้น ที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 60°C 70°C และ 80°C ได้รับคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านสี ลักษณะความคงตัว กลิ่นแคโรท และความชอบรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแคโรทก่อนระเหย พบว่าน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้นทุกตัวอย่างได้รับคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่น และความชอบรวม แตกต่างกับกับน้ำแคโรทก่อนระเหย อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยน้ำแคโรทก่อนระเหยได้รับคะแนนด้านกลิ่นแคโรทมากที่สุด แสดงว่ามีกลิ่นของแคโรทมากกว่าน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้นทุกตัวอย่าง กลิ่นของแคโรทมีลักษณะเหมือนเขียว

จึงมีผลให้น้ำแครอทก่อนระเหยได้รับคะแนนด้านความชอบรวมน้อยกว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น

จากผลการทดลองทั้งหมดสรุปได้ว่า น้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 70°C มีค่า L และคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านความชอบรวมมากที่สุด แต่แตกต่างกันกับน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้จากการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 60°C อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) ส่วนค่า b และการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านสี ลักษณะความคงตัว และกลิ่นแครอทของน้ำแครอทเข้มข้นทุกตัวอย่าง มีความแตกต่างกันกับน้ำแครอทเข้มข้นตัวอย่างอื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) และเมื่อนำน้ำแครอทเข้มข้นมาเจือจาง ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 70°C มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมากที่สุด ส่วนปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้น้อยกว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ระเหยน้ำที่อุณหภูมิ 60°C แต่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) และมีค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความขุ่น เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสทุกด้าน แตกต่างกับน้ำแครอทตัวอย่างอื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทก่อนระเหย พบว่าได้รับคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านความชอบรวมมากกว่า อย่างมีนัยสำคัญ ($p\leq 0.05$) ส่วนคุณภาพด้านต่างๆ แตกต่างกับน้ำแครอทก่อนระเหย อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) จึงเลือกใช้อุณหภูมิ 70°C ในการเตรียมน้ำแครอทเข้มข้นด้วยวิธีการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศ ในการทดลองขั้นต่อไป

3. ผลการศึกษาแปรความเป็นกรดค่า (pH) ของน้ำแครอทเข้มข้น

ศึกษาแปรความเป็นกรดค่า (pH) ของน้ำแครอทเข้มข้น เพื่อให้ น้ำแครอทเข้มข้นเป็นอาหารที่มีความเป็นกรด โดยนำน้ำแครอทเข้มข้นที่เตรียมได้ด้วยวิธีการระเหยน้ำภายใต้สูญญากาศที่อุณหภูมิ 70°C แปรระดับของ pH ด้วยการเติมกรดซิตริก เป็น 4 ระดับ คือ 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ผลการวิเคราะห์ ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความขุ่น และคะแนนการทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 เปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH แสดงในตารางที่ 33-37 ดังนี้

ตารางที่ 33 ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำเท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.9)

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ (g/100 ml ของน้ำแครอท)
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.4	^a 1.722 $\pm$ 0.26
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.2	^a 1.636 $\pm$ 0.35
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.0	^b 1.363 $\pm$ 0.21
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 3.8	^c 1.131 $\pm$ 0.32
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.9)	^a 1.730 $\pm$ 0.15

a,b,c,... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 33 พบว่าปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น มีแนวโน้มลดลง เมื่อน้ำแครอทเข้มข้นมี pH ลดลง โดยน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 มีปริมาณเส้นใยอาหารมากที่สุด แต่ไม่แตกต่างกันกับน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.2 อย่างมีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่ามีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 34 ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำเท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.9)

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	NS L	NS a	NS b
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4	36.427 $\pm$ 0.60	19.110 $\pm$ 0.45	22.262 $\pm$ 0.45
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.2	36.337 $\pm$ 0.58	19.040 $\pm$ 0.73	22.300 $\pm$ 0.76
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.0	36.332 $\pm$ 0.79	19.240 $\pm$ 0.21	22.087 $\pm$ 0.83
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 3.8	36.252 $\pm$ 0.44	19.123 $\pm$ 0.35	22.057 $\pm$ 1.01
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.9)	36.557 $\pm$ 0.26	19.106 $\pm$ 0.21	22.450 $\pm$ 0.35

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง ($+a = \text{Red}$, $a_0 = \text{Gray}$, $-a = \text{Green}$)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง ($+b = \text{Yellow}$, $b_0 = \text{Gray}$, $-b = \text{Blue}$)

ผลการทดลองตารางที่ 34 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 มีค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่าค่าสี มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 35 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำเท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH = 4.9)

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	ปริมาณเบตาแคโรทีน (mg / 100 ml ของน้ำแครอท)	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน (mg / 100 ml ของน้ำแครอท)
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4	5.017 $\pm$ 0.28 ^a	2.637 $\pm$ 0.12 ^a
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.2	4.927 $\pm$ 0.31 ^a	2.505 $\pm$ 0.68 ^a
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.0	4.570 $\pm$ 0.17 ^b	2.350 $\pm$ 0.59 ^b
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 3.8	4.445 $\pm$ 0.21 ^b	2.320 $\pm$ 0.71 ^c
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH = 4.9)	5.125 $\pm$ 0.13 ^a	2.706 $\pm$ 0.18 ^a

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 35 พบว่าปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นมีแนวโน้มลดลง เมื่อน้ำแครอทเข้มข้นมี pH ลดลง โดยน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 มีปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน

มากที่สุด แต่แตกต่างกันกับน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.2 อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่ามีปริมาณ เบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) แต่มีปริมาณน้อย กว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH

ตารางที่ 36 ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำเท่ากับ 1:3 เมื่อเก็บรักษาไว้นาน 0 4 และ 7 วัน และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.9)

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7 ^{NS}
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.4 ^{NS}	0.713 $\pm$ 0.44	0.684 $\pm$ 0.42	0.675 $\pm$ 0.27
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.2 ^{NS}	0.681 $\pm$ 0.60	0.672 $\pm$ 0.60	0.668 $\pm$ 0.58
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 4.0 ^{NS}	0.701 $\pm$ 0.58	0.688 $\pm$ 0.48	0.678 $\pm$ 0.59
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่มีการแปร pH เป็น 3.8 ^{NS}	0.693 $\pm$ 0.54	0.661 $\pm$ 0.48	0.633 $\pm$ 0.31
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่ไม่มีการแปร pH (pH=4.90)	0.718 $\pm$ 0.26	0.693 $\pm$ 0.23	0.681 $\pm$ 0.52

NS มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p>0.05$)

ค่าการดูดกลืนแสงวันที่ 0 4 และ 7 วัน ทำโดยการนำน้ำแครอทที่เก็บในตู้เย็น (อุณหภูมิ $4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$) เป็นเวลา 1 4 และ 7 วัน นำไปเซนติฟิวส์ที่ความเร็ว 2500 รอบต่อนาที นาน 10 นาที และเจือจาง 10 เท่า วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm

ผลการทดลองตารางที่ 36 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 มีค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงถึงความคงตัวของความขุ่น เมื่อเก็บรักษาไว้ 0 4 และ 7 วัน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$) และน้ำแครอททุกตัวอย่างมีค่าการดูดกลืนแสงลดลง เมื่อเวลาการเก็บรักษาไว้ 0 4 และ 7 วัน แสดงว่ามีความคงตัวของความขุ่นลดลง และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่ามีค่าการดูดกลืนแสงแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$)

ตารางที่ 37 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นค่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3 และเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH ($pH=4.9$)

ตัวอย่างน้ำแครอท	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
	สี ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่นแครอท ^{NS}	ความชอบรวม ^{NS}
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4	7.238 $\pm$ 0.67	8.341 $\pm$ 0.65	3.121 $\pm$ 0.12	6.451 $\pm$ 0.36
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.2	7.136 $\pm$ 0.50	8.232 $\pm$ 0.50	3.125 $\pm$ 0.25	6.521 $\pm$ 0.43
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.0	7.173 $\pm$ 0.65	8.312 $\pm$ 0.55	3.112 $\pm$ 0.21	6.573 $\pm$ 0.63
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 3.8	7.210 $\pm$ 0.46	8.121 $\pm$ 0.79	3.100 $\pm$ 0.36	6.566 $\pm$ 0.85
น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH ($pH=4.9$)	7.183 $\pm$ 0.26	8.256 $\pm$ 0.56	3.210 $\pm$ 0.25	6.534 $\pm$ 0.62

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p>0.05$)

ผลการทดลองตารางที่ 37 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 4.2 4.0 และ 3.8 ได้รับคะแนนการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสด้านสี ลักษณะความคงตัว

กลิ่นแครอท และความชอบรวมมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) และเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่าคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แสดงว่าการเติมกรดซิตริกเพื่อปรับ pH ของน้ำแครอทเข้มข้นไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสี ลักษณะความคงตัว กลิ่นแครอท และความชอบรวมของน้ำแครอท จากการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส

ผลการทดลองทั้งหมดสรุปว่า น้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.4 และ 4.2 มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนใกล้เคียงกัน และมากกว่าน้ำแครอทเข้มข้นที่มีการแปร pH เป็น 4.0 และ 3.8 อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ส่วนค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a b ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงค่าความคงตัวของความขุ่น เมื่อเก็บรักษาไว้ตาม 0 4 และ 7 วัน และคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสทุกด้านมีความแตกต่างกับตัวอย่างอื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำแครอทที่เจือจางกับน้ำแครอทเข้มข้นที่ไม่มีการแปร pH พบว่าคุณภาพด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมามีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) เพื่อให้ น้ำแครอทเข้มข้นเป็นอาหารที่มีความเป็นกรดที่มี pH ค่าที่สุด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเปลี่ยนแปลงของ pH ที่อาจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้เชื้อจุลินทรีย์ *Clostridium botulinum* สามารถเจริญเติบโตได้ และยังทำให้ลดเวลาในการใช้ความร้อนในการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ เมื่อต้องการเก็บรักษาน้ำแครอทเข้มข้น ดังนั้นจึงเลือกน้ำแครอทที่มีการแปร pH เป็น 4.2 ในการศึกษาขั้นต่อไป

4. ผลการศึกษาการพัฒนาสูตรเครื่องคั้นน้ำแครอท

การพัฒนาสูตรเครื่องคั้นน้ำแครอท โดยแปรความเป็นกรดต่าง (pH) ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น เป็น 2 ระดับ คือ 4.4 และ 4.2 ด้วยการเติมสารละลายกรดซิตริกเข้มข้น 50% เนื่องจากเมื่อนำน้ำแครอทเข้มข้นที่มี pH เท่ากับ 4.4 และ 4.2 ที่คัดเลือกได้จากข้อ 3 มาเจือจางแล้ว สามารถนำมาเตรียมเครื่องคั้นน้ำแครอทได้สะดวก และยังทำให้ใช้เวลาในการให้ความร้อนในการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ต่างกัน และแปรปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) เป็น 3 ระดับ คือ 10 12 และ 14 Brix ด้วยการเติมน้ำผึ้งแท้ ยี่ห้อเฮอราวิธ คัดเลือกสูตรเครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งที่เหมาะสม โดยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้วยการพิจารณาการยอมรับ

รับด้านดี ลักษณะปรากฏ กลิ่น และความชอบรวม ด้วยวิธี 9 - point Hedonic Scoring Test ใช้ผู้ทดสอบ 15 คน ผลการทดลองดังแสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสการยอมรับด้านดี กลิ่น ลักษณะปรากฏ รสชาติ และความชอบรวมของเครื่องคั้นน้ำแครอท ที่มีระดับความเป็นกรดค่า (pH) 4.4 และ 4.2 และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (TSS) 10 12 และ 14°Brix

pH	TSS (°Brix)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
		ดี ^{NS}	ลักษณะปรากฏ ^{NS}	กลิ่น ^{NS}	รสชาติ	ความชอบรวม
4.4	10	8.161 $\pm$ 0.73	8.052 $\pm$ 0.65	7.138 $\pm$ 0.56	b 6.538 $\pm$ 0.32	b 6.756 $\pm$ 0.45
	12	7.850 $\pm$ 0.65	8.033 $\pm$ 0.73	7.183 $\pm$ 0.73	a 7.650 $\pm$ 0.41	a 7.446 $\pm$ 0.73
	14	8.100 $\pm$ 1.21	8.133 $\pm$ 1.21	7.300 $\pm$ 0.45	a 7.633 $\pm$ 0.53	a 7.613 $\pm$ 0.63
4.2	10	8.000 $\pm$ 1.08	8.066 $\pm$ 0.98	6.750 $\pm$ 0.56	b 5.883 $\pm$ 0.64	b 6.200 $\pm$ 0.12
	12	8.083 $\pm$ 0.93	8.066 $\pm$ 1.32	7.233 $\pm$ 0.73	a 7.433 $\pm$ 0.31	a 7.366 $\pm$ 0.29
	14	8.133 $\pm$ 1.10	8.033 $\pm$ 1.10	7.300 $\pm$ 0.63	a 7.733 $\pm$ 0.62	a 7.666 $\pm$ 0.46

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 38 พบว่าเครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งทุกตัวอย่างได้รับคะแนนการยอมรับด้านดี ลักษณะความคงตัว และกลิ่นแตกต่างกัน อย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) ยกเว้นคะแนนการยอมรับด้านรสชาติ และความชอบรวม โดยเมื่อเครื่องคั้นน้ำแครอทมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น จะได้รับคะแนนการยอมรับด้านรสชาติ และความชอบรวมมากขึ้น เครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งที่มี pH 4.2 และมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด 14°Brix ได้รับคะแนนการยอมรับด้านรสชาติ และความชอบรวมมากที่สุด แต่แตกต่างกันกับที่มีปริมาณ

ของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด 12° Brix และเครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งที่มี pH 4.4 และมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด 12 และ 14° Brix อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) เพื่อให้เครื่องคั้นน้ำแครอทมีความเป็นกรดมากที่สุด ซึ่งสามารถทำให้ลดเวลาในการให้ความร้อนแก่เครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งในการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ ดังนั้นจึงเลือกเครื่องคั้นน้ำแครอทผสมน้ำผึ้งที่มี pH 4.2 และมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด 14° Brix ในการศึกษาขั้นต่อไป

5. ผลการศึกษาอายุการเก็บรักษาน้ำแครอทเข้มข้นและเครื่องคั้นน้ำแครอท

5.1 ผลการศึกษาอายุการเก็บรักษาน้ำแครอทเข้มข้น

นำน้ำแครอทเข้มข้นที่คัดเลือกได้จากการศึกษาข้อ 2 (มี pH เท่ากับ 4.9) และจากการศึกษาข้อ 3 (มี pH เท่ากับ 4.2) 200 มิลลิลิตร บรรจุในถุง laminate ขนาด 13×15 เซนติเมตร โดยนำน้ำแครอทเข้มข้นที่คัดเลือกจากข้อ 2 แช่เยือกแข็งด้วยวิธี air blast freezing ที่อุณหภูมิ $-38^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ $-18^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ (อุณหภูมิตั้งแต่เยือกแข็ง) ส่วนน้ำแครอทเข้มข้นที่คัดเลือกได้จากข้อ 3 เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น $4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$ เป็นเวลา 5 เดือน เปรียบเทียบคุณภาพของน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บทั้ง 2 ภาวะ ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ แสดงในตารางที่ 39 ค่าที แสดงเป็นค่า L a และ b แสดงในตารางที่ 40-41 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน แสดงในตารางที่ 42-43 ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของความขุ่น แสดงในตารางที่ 44 ผลการประเมินคุณภาพทางประสาทสัมผัส แสดงในตารางที่ 45 และจำนวนเชื้อยีสต์และรา และเชื้อแบคทีเรียทั้งหมด แสดงในตารางที่ 46

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ผลของอุณหภูมิและเวลาการเก็บรักษาต่อปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำเท่ากับ 1:3

อุณหภูมิที่เก็บ (°C)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ^{NS} (g/ 100 ml ของน้ำแครอท)
อุณหภูมิ แช่เยือกแข็ง (-18°C $\pm$ 2°C)	0	1.693 $\pm$ 0.23
	1	1.658 $\pm$ 0.31
	2	1.705 $\pm$ 0.18
	3	1.683 $\pm$ 0.26
	4	1.728 $\pm$ 0.19
	5	1.715 $\pm$ 0.35
อุณหภูมิตู้เย็น (4°C $\pm$ 2°C)	0	1.635 $\pm$ 0.25
	1	1.648 $\pm$ 0.21
	2	1.619 $\pm$ 0.16
	3	1.654 $\pm$ 0.12
	4	1.634 $\pm$ 0.38
	5	1.625 $\pm$ 0.22

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 39 พบว่าอิทธิพลของอุณหภูมิและเวลาในการเก็บรักษาไม่มีผลต่อการลดลงของปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของน้ำแครอทเข้มข้น ซึ่งจะเห็นว่าน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่อุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้แตกต่างกัน อย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 40 ผลของอุณหภูมิและเวลาการเก็บรักษาต่อค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a และ b ของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็ง และที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้น ต่อ น้ำ เท่ากับ 1:3

อุณหภูมิที่เก็บ (°C)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
		L	a	b
อุณหภูมิ แช่เยือกแข็ง (-18°C $\pm$ 2°C)	0	^a 36.830 $\pm$ 0.16	ⁱ 19.240 $\pm$ 0.07	^a 22.223 $\pm$ 0.16
	1	^b 36.556 $\pm$ 0.21	^h 19.476 $\pm$ 0.21	^{ab} 22.003 $\pm$ 0.32
	2	^c 36.200 $\pm$ 0.32	^g 19.730 $\pm$ 0.16	^{bc} 21.830 $\pm$ 0.22
	3	^d 35.843 $\pm$ 0.18	^f 20.060 $\pm$ 0.25	^d 21.176 $\pm$ 0.10
	4	^g 33.043 $\pm$ 0.11	^d 21.140 $\pm$ 0.15	^e 20.130 $\pm$ 0.29
อุณหภูมิตู้เย็น (4°C $\pm$ 2°C)	0	^{ab} 36.766 $\pm$ 0.25	ⁱ 19.253 $\pm$ 0.30	^{ab} 22.106 $\pm$ 0.21
	1	^c 36.220 $\pm$ 0.10	^{gh} 20.590 $\pm$ 0.08	^c 21.636 $\pm$ 0.25
	2	^e 35.470 $\pm$ 0.27	^e 20.426 $\pm$ 0.24	^d 21.133 $\pm$ 0.31
	3	^f 35.080 $\pm$ 0.17	^d 21.250 $\pm$ 0.11	^d 21.136 $\pm$ 0.21
	4	^h 32.353 $\pm$ 0.21	^b 21.726 $\pm$ 0.26	^e 20.170 $\pm$ 0.15
5	ⁱ 31.203 $\pm$ 0.23	^a 21.930 $\pm$ 0.34	^e 19.873 $\pm$ 0.17	

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง ($+a = \text{Red}$, $a_0 = \text{Gray}$, $-a = \text{Green}$)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง ($+b = \text{Yellow}$, $b_0 = \text{Gray}$, $-b = \text{Blue}$)

ตารางที่ 41 การวิเคราะห์ความแปรปรวนผลของอุณหภูมิและเวลาในการเก็บน้ำแครอทเข้มข้นต่อค่าที ซึ่งแสดงเป็นค่า L a และ b

Source of variance	df	MS			F		
		L	a	b	L	a	b
อุณหภูมิการเก็บ (A)	1	3.848	2.225	0.433	4.829*	4.441*	13.531*
ระยะเวลาการเก็บ (B)	5	6.250	6.114	0.452	5.160*	12.203	14.125*
A x B	5	6.275	5.632	0.109	5.181*	11.241*	3.400*
Error	24	1.211	0.501	0.032			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 41 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าอิทธิพลร่วมของอุณหภูมิและระยะเวลาในการเก็บมีผลต่อการลดลงของค่า L และ b และการเพิ่มขึ้นของค่า a ของน้ำแครอทเข้มข้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยพบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิแห้งเยือกแข็งมีการลดลงของค่า L และ b และการเพิ่มขึ้นของค่า a น้อยกว่าน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิสูงขึ้นเมื่อระยะเวลาในการเก็บมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 40

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ผลของอุณหภูมิและเวลาการเก็บรักษาต่อปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5 เดือน ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1:3

อุณหภูมิที่เก็บ ($^{\circ}\text{C}$)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		ปริมาณเบตาแคโรทีน (mg/ 100 ml ของน้ำแครอท)	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน (mg/ 100 ml ของน้ำแครอท)
อุณหภูมิ ($-18^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$)	0	^a 4.366 $\pm$ 0.02	^a 2.493 $\pm$ 0.12
	1	^{cb} 4.253 $\pm$ 0.10	^a 2.380 $\pm$ 0.18
	2	^c 4.143 $\pm$ 0.12	^b 2.193 $\pm$ 0.05
	3	^d 3.973 $\pm$ 0.09	^c 2.003 $\pm$ 0.09
	4	^{fe} 3.893 $\pm$ 0.11	^{cd} 1.886 $\pm$ 0.11
อุณหภูมิห้อง ($4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$)	0	^a 4.296 $\pm$ 0.04	^{ab} 2.386 $\pm$ 0.09
	1	^{cb} 4.170 $\pm$ 0.13	^b 2.156 $\pm$ 0.17
	2	^{ed} 3.923 $\pm$ 0.21	^{cd} 1.890 $\pm$ 0.15
	3	^{gf} 3.796 $\pm$ 0.08	^{de} 1.760 $\pm$ 0.12
	4	^g 3.716 $\pm$ 0.18	^{ef} 1.633 $\pm$ 0.07
5	^h 3.566 $\pm$ 0.15	^f 1.523 $\pm$ 0.16	

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์ความแปรปรวนผลของอุณหภูมิและเวลาในการเก็บน้ำแครอทเข้มข้นต่อปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน

Source of variance	df	MS		F	
		ปริมาณเบตาแคโรทีน	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน	ปริมาณเบตาแคโรทีน	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน
อุณหภูมิการเก็บ (A)	1	0.168	0.704	5.600*	5.418*
ระยะเวลาการเก็บ (B)	5	0.419	0.538	13.960*	4.138*
A x B	5	0.103	0.607	3.433*	4.661*
Error	24	0.030	0.130		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

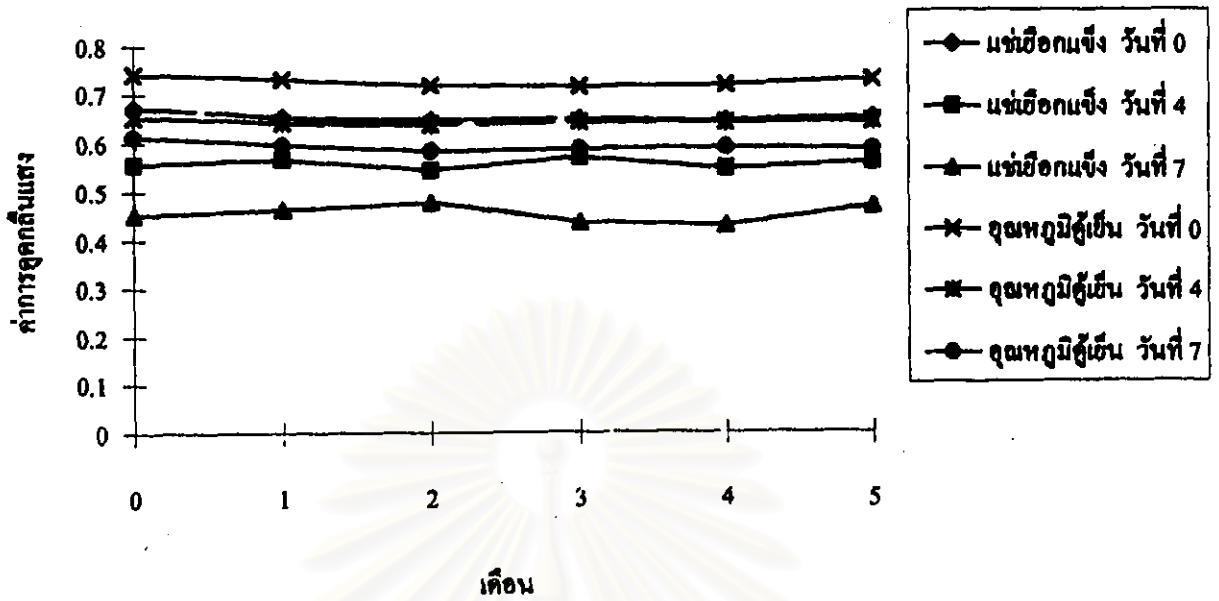
ตารางที่ 43 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งพบว่าอิทธิพลร่วมของอุณหภูมิและเวลาในการเก็บมีผลต่อการลดลงของปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของน้ำแครอทเข้มข้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) จากผลการทดลองพบว่าน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งมีปริมาณเบตาและแอลฟาแคโรทีนลดลงน้อยกว่าที่เก็บที่อุณหภูมิสูงขึ้นเมื่อเวลาในการเก็บมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ดังแสดงในตารางที่ 42

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 ผลของอุณหภูมิและระยะเวลาการเก็บรักษาต่อค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของความขุ่นของน้ำแคโรทที่เจือจางจากน้ำแคโรทเข้มข้น ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน ในอัตราส่วนน้ำแคโรทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1 : 3

อุณหภูมิที่เก็บ ($^{\circ}\text{C}$)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
		ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7
อุณหภูมิ ($-18^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$)	0	0.673 ± 0.07 ^c	0.556 ± 0.03 ^b	0.453 ± 0.15 ^c
	1	0.653 ± 0.12 ^c	0.565 ± 0.04 ^b	0.463 ± 0.02 ^c
	2	0.646 ± 0.05 ^c	0.543 ± 0.11 ^b	0.476 ± 0.14 ^c
	3	0.645 ± 0.09 ^c	0.566 ± 0.01 ^b	0.432 ± 0.05 ^d
	4	0.641 ± 0.05 ^c	0.543 ± 0.08 ^b	0.426 ± 0.11 ^d
อุณหภูมิตู้เย็น ($4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$)	0	0.742 ± 0.07 ^a	0.653 ± 0.12 ^a	0.613 ± 0.06 ^a
	1	0.732 ± 0.11 ^a	0.642 ± 0.10 ^a	0.596 ± 0.10 ^{ab}
	2	0.716 ± 0.14 ^a	0.636 ± 0.04 ^a	0.581 ± 0.04 ^b
	3	0.712 ± 0.03 ^a	0.640 ± 0.04 ^a	0.583 ± 0.13 ^b
	4	0.715 ± 0.08 ^a	0.638 ± 0.09 ^a	0.586 ± 0.13 ^b
5	0.726 ± 0.12 ^{ab}	0.641 ± 0.03 ^a	0.583 ± 0.07 ^b	

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

รูปที่ 21 กราฟแสดงค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็นแช่เยือกแข็งและอุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน

จากผลการทดลองตารางที่ 44 และกราฟรูปที่ 21 พบว่าอุณหภูมิตู้เย็นในการเก็บมีผลต่อการลดลงของค่าการดูดกลืนแสงของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยพบว่าน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็นแช่เยือกแข็งมีค่าการดูดกลืนแสงน้อยกว่าที่เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แสดงว่ามีความคงตัวของความชุ่มน้อยกว่า และเมื่อเก็บรักษา น้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็นแช่เยือกแข็งและที่อุณหภูมิตู้เย็นเป็นเวลา 0 4 และ 7 วัน พบว่ามีค่าการดูดกลืนแสงลดลง แสดงว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็นแช่เยือกแข็งและที่อุณหภูมิตู้เย็นมีความคงตัวของความชุ่มลดลง เมื่อระยะเวลาในการเก็บรักษามากขึ้น

ตารางที่ 45 ผลของอุณหภูมิและระยะเวลาการเก็บรักษาต่อคะแนนการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสของน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้น ที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5 เดือน ในอัตราส่วนน้ำแครอทเข้มข้นต่อน้ำ เท่ากับ 1:3

อุณหภูมิที่เก็บ (°C)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน			
		สี ^{NS}	ลักษณะความคงตัว ^{NS}	กลิ่น ^{NS}	ความชอบรวม ^{NS}
อุณหภูมิ	0	7.236 $\pm$ 0.73	8.467 $\pm$ 0.26	3.126 $\pm$ 0.26	6.321 $\pm$ 0.15
แช่เยือกแข็ง (-18°C $\pm$ 2°C)	1	7.316 $\pm$ 0.81	8.546 $\pm$ 0.35	2.980 $\pm$ 0.32	6.672 $\pm$ 0.29
	2	7.163 $\pm$ 0.56	8.397 $\pm$ 0.41	3.223 $\pm$ 0.34	6.531 $\pm$ 0.53
	3	7.321 $\pm$ 0.43	8.631 $\pm$ 0.52	3.115 $\pm$ 0.26	6.216 $\pm$ 0.46
	4	7.216 $\pm$ 0.76	8.215 $\pm$ 0.21	3.216 $\pm$ 0.29	6.416 $\pm$ 0.61
	5	7.321 $\pm$ 0.65	8.432 $\pm$ 0.32	3.076 $\pm$ 0.46	6.321 $\pm$ 0.49
อุณหภูมิห้อง (4°C $\pm$ 2°C)	0	7.216 $\pm$ 0.34	8.561 $\pm$ 0.21	3.265 $\pm$ 0.58	6.230 $\pm$ 0.034
	1	7.308 $\pm$ 0.59	8.226 $\pm$ 0.43	3.241 $\pm$ 0.28	6.421 $\pm$ 0.39
	2	7.173 $\pm$ 0.65	8.341 $\pm$ 0.15	3.104 $\pm$ 0.35	6.116 $\pm$ 0.27
	3	7.264 $\pm$ 0.56	8.321 $\pm$ 0.23	2.996 $\pm$ 0.41	6.321 $\pm$ 0.41
	4	7.116 $\pm$ 0.48	8.361 $\pm$ 0.33	3.132 $\pm$ 0.52	6.367 $\pm$ 0.52
	5	7.210 $\pm$ 0.92	8.202 $\pm$ 0.19	3.210 $\pm$ 0.27	6.521 $\pm$ 0.55

NS มีความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 45 พบว่าน้ำแครอทที่เจือจางจากน้ำแครอทเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและที่อุณหภูมิห้อง เป็นระยะเวลา 5 เดือน ได้รับคะแนนด้านสี ลักษณะความคงตัว กลิ่นแครอท และความชอบรวม จากการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัส มีความแตกต่างกัน อย่างไรไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 46 จำนวนเชื้อยีสต์และรา และเชื้อแบคทีเรียทั้งหมดของน้ำแครอตเข้มข้นที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งและอุณหภูมิตู้เย็น เป็นเวลา 5 เดือน

อุณหภูมิที่เก็บ (°C)	ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	จำนวน (cfu / ml)	
		เชื้อยีสต์และรา	เชื้อแบคทีเรียทั้งหมด
อุณหภูมิ แช่เยือกแข็ง (18°C ± 2°C)	0	2 (estimated cfu / ml)	2 (estimated cfu / ml)
	1	5 (estimated cfu / ml)	2 (estimated cfu / ml)
	2	7 (estimated cfu / ml)	5 (estimated cfu / ml)
	3	12 (estimated cfu / ml)	11 (estimated cfu / ml)
	4	30	15 (estimated cfu / ml)
	5	”	15 (estimated cfu / ml)
อุณหภูมิตู้เย็น (4°C ± 2°C)	0	4 (estimated cfu / ml)	2 (estimated cfu / ml)
	1	8 (estimated cfu / ml)	5 (estimated cfu / ml)
	2	19 (estimated cfu / ml)	16 (estimated cfu / ml)
	3	25 (estimated cfu / ml)	21 (estimated cfu / ml)
	4	30	40
	5	50	”

ผลการทดลองทั้งหมดสรุปว่า น้ำแครอตเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิแช่เยือกแข็งมีการลดลงของปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน ค่า L และ b และการเพิ่มขึ้นของค่า a น้อยกว่าที่เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็นเมื่อเวลาในการเก็บนานขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แต่มีค่าการดูดกลืนแสงน้อยกว่าน้ำแครอตเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น ซึ่งแสดงความคงตัวของความชุ่มชื้นน้อยกว่าน้ำแครอตเข้มข้นที่เก็บที่อุณหภูมิตู้เย็น ส่วนคะแนนการทดสอบลักษณะทางประสาทสัมผัสด้านสี ลักษณะความคงตัว กลิ่นแครอต และความชอบรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

5.2 ผลการศึกษาอายุการเก็บรักษาเครื่องคั้นน้ำแครอท

นำเครื่องคั้นน้ำแครอทที่มี pH 4.2 และเติมน้ำผึ้งจนมีปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด 14°Brix ที่ได้จากการทดลองข้อ 4 บรรจุกระป๋องเคลือบแลคเกอร์ขนาด 202 X 308 ขณะร้อน (80°C) เพื่อไล่อากาศ ผึ่งผายและให้ความร้อนใน retort จนได้ค่า Pasteurization Value ที่ อุณหภูมิ 93°C เท่ากับ 10 หลังจากนั้นเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 5 เดือน ผลการวิเคราะห์ ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ แสดงในตารางที่ 47 ค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a และ b แสดงในตารางที่ 48 ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน แสดงในตารางที่ 49 ค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของความขุ่น แสดงในตารางที่ 50 คะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัส แสดงในตารางที่ 51 และจำนวนเชื้อยีสต์และรา และเชื้อแบคทีเรียทั้งหมด แสดงในตารางที่ 52 ดังนี้

ตารางที่ 47 ผลของเวลาการเก็บค้ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของเครื่องคั้นน้ำแครอทที่ อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ^{NS} (g/ 100 ml ของน้ำแครอท)
0	1.625 $\pm$ 0.26
1	1.589 $\pm$ 0.15
2	1.616 $\pm$ 0.23
3	1.632 $\pm$ 0.18
4	1.596 $\pm$ 0.26
5	1.608 $\pm$ 0.31

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 47 พบว่าระยะเวลาในการเก็บ ไม่มีผลต่อการลดลงของ ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ของเครื่องคั้นน้ำแครอท โดยน้ำแครอทที่เก็บที่อุณหภูมิห้องเป็น เวลา 5 เดือน มีปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 48 ผลของเวลาการเก็บต่อค่าสี ซึ่งแสดงเป็นค่า L a และ b ของเครื่องคีมน้ำแครอท ที่อุณหภูมิตั้ง เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	L	a	b
0	^a 35.023 $\pm$ 0.15	^f 17.836 $\pm$ 0.01	^a 20.783 $\pm$ 0.07
1	^b 34.526 $\pm$ 0.18	^d 18.543 $\pm$ 0.13	^a 20.120 $\pm$ 0.13
2	^c 34.043 $\pm$ 0.10	^c 19.250 $\pm$ 0.05	^b 19.823 $\pm$ 0.01
3	^d 33.670 $\pm$ 0.13	^b 19.760 $\pm$ 0.08	^b 19.566 $\pm$ 0.11
4	^e 32.450 $\pm$ 0.07	^b 19.953 $\pm$ 0.12	^b 19.296 $\pm$ 0.07
5	^f 32.013 $\pm$ 0.15	^a 20.570 $\pm$ 0.05	^c 18.713 $\pm$ 0.11

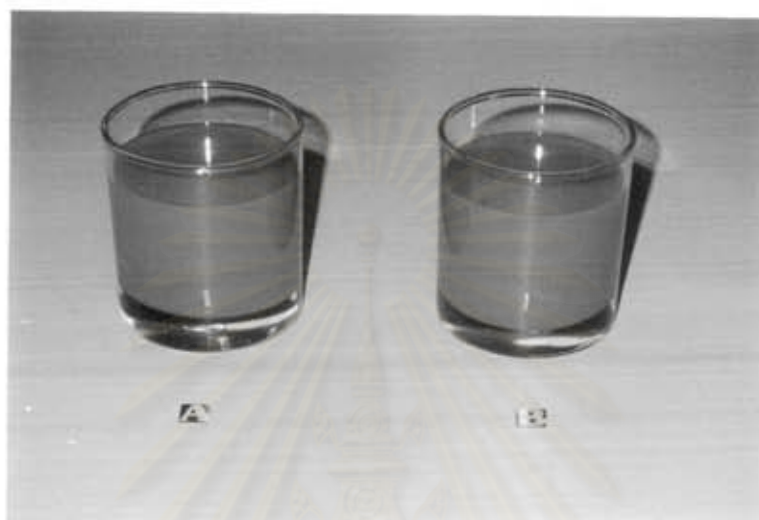
a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ค่า L แสดงค่าความสว่าง ($L_{100} = \text{White}$, $L_0 = \text{Black}$)

ค่า a แสดงค่าสีแดง (+a = Red, $a_0 = \text{Gray}$, -a = Green)

ค่า b แสดงค่าสีเหลือง (+b = Yellow, $b_0 = \text{Gray}$, -b = Blue)

จากผลการทดลองตารางที่ 48 พบว่าเวลาในการเก็บมีผลต่อการลดลงของค่า L และ b และการเพิ่มขึ้นของค่า a ของเครื่องคีมน้ำแครอทอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่อเวลาในการเก็บมากขึ้น ค่า L และ b ของเครื่องคีมน้ำแครอทมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ค่า a มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงในรูปที่ 21 รูปแสดงเครื่องคีมน้ำแครอทก่อนบรรจุกระป๋องและหลังบรรจุกระป๋อง ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิตั้งเป็นเวลา 5 เดือน

A คือ เครื่องคั้นน้ำแคโรทก่อนบรรจุกระป๋อง

B คือ เครื่องคั้นน้ำแคโรทหลังบรรจุกระป๋อง ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่
อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5 เดือน

รูปที่ 21 รูปแสดงเครื่องคั้นน้ำแคโรทก่อนบรรจุกระป๋องและหลังบรรจุกระป๋อง
ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่ อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 5 เดือน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 ผลของเวลาการเก็บต่อปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของเครื่องคั้นน้ำแครอทที่อุณหภูมิต่ำ เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	ปริมาณเบตาแคโรทีน (mg/ 100 ml ของน้ำแครอท)	ปริมาณแอลฟาแคโรทีน (mg/ 100 ml ของน้ำแครอท)
0	^a 3.583 $\pm$ 0.06	^a 1.876 $\pm$ 0.00
1	^a 3.483 $\pm$ 0.13	^b 1.733 $\pm$ 0.10
2	^b 3.363 $\pm$ 0.12	^c 1.553 $\pm$ 0.08
3	^d 3.006 $\pm$ 0.05	^d 1.460 $\pm$ 0.12
4	^e 2.808 $\pm$ 0.17	^e 1.350 $\pm$ 0.07
5	^f 2.646 $\pm$ 0.09	^e 1.286 $\pm$ 0.04

a,b,c.... ค่าเฉลี่ยที่มีอักษรต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 49 พบว่าเวลาในการเก็บมีผลต่อการลดลงของปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนของเครื่องคั้นน้ำแครอท อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) โดยเมื่อเวลาในการเก็บรักษามากขึ้น ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีนมีแนวโน้มลดลง อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 ผลของเวลาการเก็บต่อค่าการดูดกลืนแสง ซึ่งแสดงความคงตัวของเครื่องคั้นน้ำแครอท ที่อุณหภูมิต่ำ เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 0 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 4 ^{NS}	ค่าการดูดกลืนแสง วันที่ 7 ^{NS}
0	0.765 $\pm$ 0.26	0.759 $\pm$ 0.13	0.758 $\pm$ 0.11
1	0.749 $\pm$ 0.16	0.747 $\pm$ 0.08	0.747 $\pm$ 0.13
2	0.733 $\pm$ 0.21	0.731 $\pm$ 0.26	0.729 $\pm$ 0.19
3	0.708 $\pm$ 0.17	0.798 $\pm$ 0.26	0.695 $\pm$ 0.31
4	0.675 $\pm$ 0.25	0.671 $\pm$ 0.21	0.667 $\pm$ 0.13
5	0.654 $\pm$ 0.18	0.649 $\pm$ 0.05	0.641 $\pm$ 0.13

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

ค่าการดูดกลืนแสงวันที่ 0 4 และ 7 วัน ทำโดยการนำน้ำแครอทที่เก็บในตู้เย็น (อุณหภูมิต่ำ $4^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}$) เป็นเวลา 0 4 และ 7 วัน นำไปเซนติฟิวส์ที่ความเร็ว 2500 รอบต่อนาที นาน 10 นาที และเจือจาง 10 เท่า วัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 660 nm

จากผลการทดลองตารางที่ 50 พบว่าเวลาในการเก็บไม่มีผลต่อการลดลงของค่าการดูดกลืนแสงของเครื่องคั้นน้ำแครอท โดยเครื่องคั้นน้ำแครอทที่เก็บเป็นเวลา 5 เดือน มีค่าการดูดกลืนแสงแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แสดงว่ามีความคงตัวของความชุ่มชื้นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเวลาในการเก็บมากขึ้น ค่าการดูดกลืนแสงของเครื่องคั้นน้ำแครอทมีแนวโน้มลดลง แสดงว่ามีความคงตัวของความชุ่มชื้นลดลงเมื่อเวลาในการเก็บมากขึ้น

ตารางที่ 51 ผลของเวลาการเก็บต่อคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของเครื่องคั้นน้ำแครอต ที่อุณหภูมิต่ำ เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ เบี่ยงเบนมาตรฐาน				
	สี ^{NS}	ลักษณะปรากฏ ^{NS}	กลิ่น ^{NS}	รสชาติ ^{NS}	ความชอบรวม ^{NS}
0	8.424 $\pm$ 0.16	8.256 $\pm$ 0.15	8.414 $\pm$ 0.15	8.212 $\pm$ 0.11	8.363 $\pm$ 0.11
1	8.367 $\pm$ 0.23	8.319 $\pm$ 0.25	8.365 $\pm$ 0.17	8.006 $\pm$ 0.23	8.331 $\pm$ 0.15
2	8.136 $\pm$ 0.35	8.246 $\pm$ 0.14	8.266 $\pm$ 0.14	8.237 $\pm$ 0.20	8.326 $\pm$ 0.20
3	8.036 $\pm$ 0.32	8.150 $\pm$ 0.10	8.286 $\pm$ 0.19	8.148 $\pm$ 0.13	8.211 $\pm$ 0.14
4	7.832 $\pm$ 0.11	8.112 $\pm$ 0.17	8.327 $\pm$ 0.26	8.214 $\pm$ 0.21	8.252 $\pm$ 0.12
5	7.511 $\pm$ 0.23	8.218 $\pm$ 0.11	8.112 $\pm$ 0.13	8.103 $\pm$ 0.45	8.121 $\pm$ 0.15

NS มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

จากผลการทดลองตารางที่ 51 พบว่าเวลาในการเก็บไม่มีผลต่อคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสของเครื่องคั้นน้ำแครอต โดยน้ำแครอตที่เก็บเป็นเวลา 5 เดือน มีคะแนนด้านสี ลักษณะความคงตัว กลิ่น รสชาติ และความชอบรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 จำนวนเชื้อยีสต์และรา และเชื้อจุลินทรีย์ทั้งหมดของเครื่องคั้นน้ำแครอทที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5 เดือน

ระยะเวลาการเก็บ (เดือน)	จำนวน (cfu / ml)	
	เชื้อยีสต์และรา	เชื้อแบคทีเรียทั้งหมด
0	> 1 (estimated cfu / ml)	> 1 (estimated cfu / ml)
1	”	”
2	”	”
3	”	”
4	”	”
5	”	”

ผลการทดลองทั้งหมดสรุปว่า เครื่องคั้นน้ำแครอทที่เก็บที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 5 เดือน ปริมาณเบตาแคโรทีนและแอลฟาแคโรทีน ค่า L และ b มีแนวโน้มลดลง ส่วนค่า a มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปริมาณเส้นใยอาหารที่ละลายได้ ค่าการดูดกลืนแสง และคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัส ด้านสี ลักษณะปรากฏ กลิ่น รสชาติ และความชอบรวม มีค่าแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย